

Zdzisław Marian LEWALSKI

mgr inż. lotnictwa

Absolwent Politechniki Warszawskiej wydziału lotniczego w 1958 r. Projektant i konstruktor lotniczy i środków masowego transportu. Przeważająca część pracy zawodowej była związana z rozwojem środków transportu masowego: wagonów podmiejskich i między-miastowych.

Urodzony w 1934 roku w Chorzowie.

Studia rozpoczął na Politechnice Wrocławskiej na wydziale lotniczym, a ukończył na Politechnice Warszawskiej w zakresie budowy samolotów.

Praca zawodowa w Polsce do 1971 roku

Pierwszą pracę zawodową podjął w Polskich Zakładach Lotniczych na Okęciu. Rozpoczął od prac konstrukcyjnych adaptacji samolotu „Gawron” dla potrzeb rolnictwa. Kolejno były: samodzielna praca, konstrukcja skrzydła do samolotu „Kos”, udział w projekcie wstępnym samolotu „Wilga” i w końcu udział w zespole dr T. Sołtyka, gdzie dokonał analizy „teorii pól” do zdefiniowania optymalnej geometrii naddźwiękowego samolotu „Grot”.

W roku 1964 rozpoczął pracę w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego (IWP) w Zakładzie Środków Transportu, gdzie zajmował się teorią estetyki form przemysłowych. Książkę na ten temat *Product Esthetics* wydał w Stanach Zjednoczonych w 1988 roku. Również w IWP została wydana praca zbiorowa *Wybrane Zagadnienia Projektowania Samochodów Małej Ładowności* (był jednym z autorów i redaktorem tomu), która w istotny sposób ukształtowała jego przyszłość zawodową.

Praca zawodowa w Kanadzie

Od 1974 roku pracował w firmie lotniczej Hawker Siddeley Ltd. w oddziale transportu naziemnego. Po ukończeniu prac realizacyjnych bieżącego zamówienia, otrzymał polecenie opracowanie najpierw projektu wstępnego, a potem budowę dwupoziomowego pasażerskiego wagonu komunikacji miejskiej. Projekt ten prowadził jako główny inżynier – *project engineer*. Był odpowiedzialny nie tylko za koordynację wszystkich poddostawców, programu badań, lecz także za nowatorstwo techniczne prac. Projekt ten okazał się jego największym sukcesem życiowym. Dzisiaj 600 tych wagonów jeździ w miastach Kanady i USA.

Praca zawodowa w Stanach Zjednoczonych

W roku 1984 pracował w firmie „Lift Engineering and Manufacturing” w Carson City w Nevadzie w USA, gdzie projektował wyciągi narciarskie (włącznie z wieloosobowymi gondolami).

Kiedy skończył 50 lat i doszedł do wniosku, że dzięki swojej publicystyce o tematyce technicznej – 50 artykułów i prezentacje na 25 konferencjach – jest relatywnie nieźle rozpoznawany, założył własną firmę konsultacyjną w zakresie transportu pasażerskiego, przede wszystkim pojazdów szynowych, DD (Design and Development) Engineering. Kierował głównie zespołami wybranych specjalistów i pracami nad mniejszej i średniej skali modyfikacjami istniejącego sprzętu pasażerskiego. Jednym z ciekawszych tematów, jakimi zajmowała się firma, był projekt modyfikacji i usprawnienia hamowania wagoników kablowych w San Francisco.

Występował także jako rzeczoznawca sądowy; między innymi został zaproszony do sądu w Nowym Yorku w sprawie międzynarodowego dochodzenia odpowiedzialności za pożar w pociągu na terenach narciarskich w Austrii, gdzie w tunelu uduśiło się 140 pasażerów.

Prowadził i konsultował także projekty w innych krajach: w Niemczech, Hiszpanii, Japonii, Francji, Włoszech i w Anglii, gdzie zatwierdzał produkcje sprzętu szynowego produkowanego dla jego klientów. W Indiach zaś jako rzeczoznawca ONZ opiniował i raportował temat postępu elektryfikacji linii kolejowych w Indiach, w znacznym stopniu dofinansowanej przez Narody Zjednoczone.